

SUDAN ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliđi
Genel M¼d¼rl¼đ¼

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	4
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	10
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Sudan Cumhuriyeti
Nüfus	51,73 milyon
Dil	Arapça
Yüzölçümü	644.329 km ²
Başkent	Hartum
Başlıca Şehirleri	Omdurman, Kassala, El-Obeid, Wad Medeni, Gadaref, Port Sudan
Yönetim Şekli	Başkanlık Sistemi
Devlet Başkanı	Abdel Fattah al-Burhan (11 Üyeli Egemenlik Konseyi Başkanı)
Para Birimi	Sudan Poundu (SDG)

Coğrafi Konum

Afrika'nın kuzeydoğusunda yer alan Sudan kuzeyde Mısır, batıda Çad, güneybatıda Orta Afrika Cumhuriyeti, güneyde Güney Sudan, doğuda ise Eritre ve Etiyopya ile komşudur. Ayrıca Sudan'ın doğuda Kızıldeniz'e 853 km'lik kıyı şeridi bulunmaktadır.

Güney Sudan'ın ise Etiyopya, Kenya, Uganda, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Sudan ile sınırları bulunmaktadır.

Sudan ve Güney Sudan'a bir bütün olarak bakıldığında, genel olarak düz bir coğrafyanın var olduğu; güney, güneydoğu ve batı kesimlerinin dağlarla çevrili, kuzeyinin ise çöllerle kaplı olduğu görülmektedir. Toplam yüzölçümün yaklaşık %24'ünü çöller oluşturmaktadır. Kuzey kesiminde oldukça kurak bir iklim mevcutken, düz alanların bulunduğu merkezde görülen yağışlar iklimi yumuşatmaktadır. Güney kesim ise düzenli ve bol yağışların olduğu ekvatorial bir iklime sahip bulunmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1 Ocak 1956 tarihinde bağımsızlığına kavuşan Sudan, 18 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Devlet ve Hükümet Başkanlığı görevlerini birlikte yürüten Sudan Cumhurbaşkanı, beş yıllık bir süre için halk oylamasıyla seçilmektedir. 2005 geçici anayasasına göre Cumhurbaşkanlığı görevinde iki dönem kısıtlaması bulunmaktadır. Son Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimleri 13-16 Nisan 2015 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Sudan yasama organı, Milli Meclis (Majlis Watani) ve Eyaletler Meclisi'nden (Majlis Welayat) müteşekkil iki kanatlı bir yapıdır. Sudan Milli Meclisi 450 milletvekilinden oluşmaktadır. Milli Meclis ve Eyaletler Meclisi üyeleri beş yıllık sürelerle göreve gelmektedir.

Ülkenin güneyi ile kuzeyi arasında yaklaşık yarım asır devam eden iç savaş ertesinde 2005 yılında imzalanan Kapsamlı Barış Anlaşması (KBA) uyarınca yapılan referandum sonrası 9 Temmuz 2011 tarihinde Güney Sudan bağımsızlığını elde etmiştir.

Ayrılma sonrası çözümsüz kalan konularda anlaşmaya varılması için gerçekleştirilen müzakereler sonucunda petrol, güvenlik, vatandaşlık, ticaret, sınırların belirlenmesi ve diğer bazı alanlarda 27 Eylül 2012 tarihinde Addis Ababa'da dokuz anlaşma imzalanmıştır.

Çoğunluğu Güney Sudan'da yaşanan iç savaştan kaçan sığınmacılar ve Eritre ile Etiyopya kaynaklı yasadışı göçmenler olmak üzere, Sudan toplumunda ciddi bir mülteci/sığınmacı varlığı mevcuttur. Buna ek olarak, Sudan'ın Suriye'ye vize uygulamaması neticesinde, ülkeye 100 bini aşkın Suriyeli de gelmiş ve ticari yaşamda etkilerini göstermeye başlamışlardır. Sudan Hükümeti 1,5 milyon mülteciye ev sahipliği yaptıklarını açıklamaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Sudan'ın nüfusunun 51,7 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir. Oldukça genç bir nüfusa sahip olan Sudan'ın %69'u kırsalda yaşamaktadır. Yoksulluk oranı %58 civarında bulunmaktadır.

Sudan'da nüfus çok etnikli bir yapıya sahiptir. 200'den fazla etnik grubun bulunduğu ülkede nüfusun %70'ini Arap kökenliler oluşturmaktadır. Diğer etnik gruplar ise Fur, Dinka, Beja, Fallata, Nuba, diğer Afrikalı kabileler ve yabancılarıdır.

Ülkedeki işgücünün 1/3'ünden fazlası tarım ve tarıma dayalı sektörlerde istihdam edilmektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Nil nehrinin Sudan için büyük önemi bulunmaktadır. Beyaz Nil ve Mavi Nil'in her ikisi de Sudan'dan geçmekte ve Hartum'da birleşmektedir. Sulama, enerji ve taşımacılık açısından Nil'in önemi giderek artmaktadır.

Sudan önemli petrol rezervlerine sahiptir. Sudan'da ticari anlamda ciddi petrol rezervlerinin bulunması ve işletilmesi 1990'lı yıllarda başlamıştır. Yaklaşık 5 milyar varil petrol rezervlerine sahip olan Sudan, Güney'in ayrılmasıyla birlikte petrol rezervlerinin %75'ini kaybetmiştir. Petrolün büyük çoğunluğunu Güney üretse de rafineri, boru hattı ve liman gibi altyapılara sadece Kuzey tarafı sahip bulunmaktadır. İki ülke petrol gelirleri konusunda anlaşma sağlamışsa da anlaşma henüz hayata geçirilememiştir. İki ülke arasında görüşmeler devam etmektedir.

Başta altın olmak üzere demir cevheri, bakır, krom cevheri, çinko, kurşun, tungsten, mika ve gümüş ülkenin önemli doğal kaynakları arasındadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	29,16	39,72	44,69	47,62	53,43	58,33	62,14	67,64
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	-23,4	3,2	0,7	8,1	12,8	8,3	6,0	4,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	593	788	864	897	981	1 044	1 084	1 150
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	185,7	100,2	75,1	44,6	27,6	16,4	13,8	12,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-3,3	-8,1	-4,5	-10,3	-11,1	-10,6	-9,7	-9,0
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	60,8	60,6	61,3	59,3	55,2	52,7	51,1	50,2
Nüfus (milyon)	49,14	50,42	51,73	53,07	54,45	55,87	57,32	58,81
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	262,6	187,6	169,1	153	134,5	128,9	124,4	116,3

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF

Ekonomik Yapı

Sudan, çok zengin doğal kaynaklara sahip olmasına rağmen, uzun yıllar süren iç savaşların yol açtığı yıkım ve yoksulluk nedeniyle hali hazırda yoksul ülkeler kategorisinde yer almaktadır. Nüfusun %58'i yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Ülke, 1971'den beri BM'nin "En Az Gelişmiş Ülkeler" listesinde yer almaktadır.

Tamamen tarım ve hayvancılığa dayanan ülke ekonomisi 1970'lerin sonlarında petrol bulunması ve 1999'da ihracata başlanmasıyla büyük ölçüde petrole bağımlı hale gelmiştir. Diğer sektörler ise gereken ilgiyi görmemiştir. Petrol üretiminin artması ve petrol fiyatlarının yüksek düzeyde seyretmesi hem ithalat için gerekli dövizin sağlanmasında hem de kamu gelirlerinin artırılmasında hayati rol oynamıştır. Ancak, 9 Temmuz 2011 tarihinde, nüfusun %20'sini barındıran Güney Sudan'ın ayrılmasıyla petrol rezervlerinin %75'ini kaybetmiştir. En büyük gelir kaynağının önemli bir kısmını kaybeden Sudan bu süreçte, başta yüksek enflasyon, negatif büyüme ve döviz darboğazı gibi ciddi ekonomik sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Petrolün büyük çoğunluğu Güney Sudan'da kalsa da rafineri, boru hattı ve liman gibi altyapılara sadece Sudan'ın sahip olması petrol ihracatında Güney – Kuzey işbirliğini zorunlu kılmıştır. Güneyden ihraç edilecek petrolün boru hattı ile rafinerilere ve Sudan limanına sevkiyatı Sudan'a belirli bir geliri garanti etmektedir. Ancak iki taraf arasında geçiş ücreti konusunda anlaşmazlık yaşanması ve Aralık 2013'te Güney Sudan'da iç savaş çıkması, petrol üretimi ve sevkiyatını olumsuz etkilemiştir.

Sudan ekonomisinin önündeki en önemli engellerden biri, yıllarca süren ABD ambargosu olmuştur. ABD'nin, terörizmi finanse ettiği gerekçesiyle, 1993 yılında uygulamaya başladığı ambargo Sudan ekonomisini son derece olumsuz etkilemiştir. Ambargonun finansal işlemleri de kapsamı, ülkenin başta bankacılık olmak üzere hizmetler sektörü ile dış ticaret sektörlerinde büyük sorunlara yol açmıştır. Öyle ki, Sudanlılar uluslararası para transferi gerçekleştirebilmek için başta Birleşik Arap Emirlikleri olmak üzere bazı çevre ülkelerde hesap açmak durumunda kalmıştır. Bu da işlem maliyetlerini artırmıştır. Ambargo yüzünden döviz gelirleri gerileyen Sudan'ın ithalatı da olumsuz etkilenmektedir. Yedek parça temin edilemediğinden uçak seferlerinde dahi düşüş yaşanmıştır.

ABD, Sudan'a karşı 20 yıl sürdürdüğü ticari ve ekonomik ambargoları 2017 yılında kaldırmıştır. ABD'nin Sudan'ı terörü destekleyen ülkeler listesinden çıkarması ise 14 Aralık 2020 tarihinde gerçekleşmiştir.

Petrol gelirlerinin ülkenin bölünmesiyle birlikte önemli ölçüde düşmesi, altın madenciliğinin önemini artırmıştır. Petrolün yerini altının almasıyla birlikte Sudan'da "altına hücum" olayı yaşanmıştır. Yüzbinlerce kişi altın arayışına girmiştir. Altın arayanlara malzeme tedarikçiliği bile önemli bir ekonomik faaliyet haline gelmiştir.

Sudan, altın madenciliği alanında yurtdışı yatırımcıların da dikkatini çekmiştir. Yapılan yeni yatırımlarla altın üretimi her yıl artış göstermektedir. Böylece Sudan'ın altın üretiminde Afrika'nın 2. büyük, dünyanın 9. büyük altın üreticisi konumuna yükseleceği beklenmektedir. Diğer yandan, artan ihracatla birlikte altın madenciliği en çok döviz kazandıran sektör durumuna gelmiştir.

Sudan Eylül 2012'de ülkede çıkan altını işlemek üzere bir altın rafinerisini faaliyete sokmuştur. Rafineri çevre ülkelerden çıkarılan altını da işleyebilecek büyüklükte kurulmuştur. Yıllık kapasitesi 300 ton civarındadır. 2012'de çatışmaların yoğun olarak yaşandığı Kuzey Darfur'da da çok zengin altın yatakları keşfedilmiştir. Altın, Sudan'da petrolün yerini alırken iç çatışmaların en önemli nedenlerinden biri haline gelmiştir.

Petrolün görece önemini yitirmesiyle altın madenciliğinin yanında tarım sektörü stratejik sektör durumuna gelmiştir. Tarım sektöründe hayvancılık %60'la daha büyük bir paya sahiptir. Sudan, büyük ve küçükbaş hayvan varlığı bakımından Afrika ve Ortadoğu'nun en önemli ülkesidir. Canlı hayvan ihracatı altın ve petrolden sonra üçüncü sırada gelmektedir. Şeker kamışı, darı, susam, mango, yer fıstığı, sorgum, baklagiller, muz, soğan, domates, patates en önemli tarım ürünleridir. Sudan, Arap sakızı üretiminde dünyada yaklaşık %80 payla ilk sıradadır. Yıllık 100 milyon doların üzerinde ihracat geliri sağlamaktadır.

Sudan'da GSYİH'nin yaklaşık %32'sini tarım, %22'sini sanayi ve %46'sını hizmet sektörü oluşturmaktadır. Çalışan nüfusun %44,6'sı tarım sektöründe, %15,3'ü sanayi sektöründe, %40,1'i ise hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Önemli sanayi dalları tekstil, çimento, şeker, petrol rafinesi, otomobil montajı gibi dallardır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Sudan, ikiye bölündükten sonra dış ticaret açığı vermeye başlamıştır. Dış ticaret açığı 2023'de 1,7 milyar dolar seviyesinde gerçekteŐmiŐtir. Açık 2024'te 260,7 milyar dolara gerilemiŐ, 2025 yılında ise tekrar yükselerek 2,9 milyar dolar olmuştur.

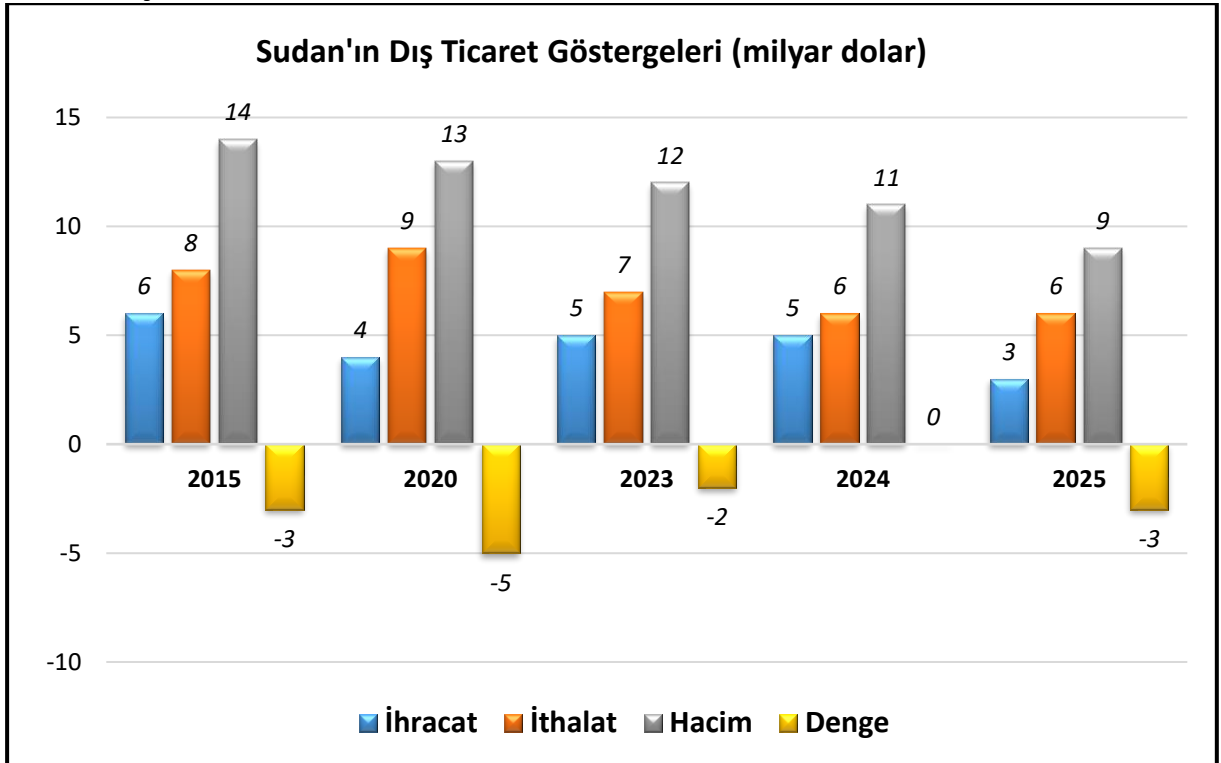
Sudan'ın ihracatında başlıca ürünler: Ham petrol; canlı koyun ve keçiler; yağlı tohumlar ve meyveler; lak, tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi); altın (platin kaplamalı altın dahil; işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde); pamuk; helikopterler, uçaklar vb.; işlenmiş petrol ürünleri (akaryakıt) ve kuru baklagillerdir.

Sudan en çok kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde); otomobiller ve diğer binek araçlar; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan dozlandırılmış ilaçlar; ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları; işlenmiş petrol ürünleri (akaryakıt); buğday unu; eŐya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar; kuru baklagiller (kabuksuz); ayakkabılar ve traktör ithal etmektedir.

Sudan ihracatında başlıca ülkeler Şunlardır: Malezya, S. Arabistan, İtalya, Mısır, Japonya, Hindistan ve Singapur. Ülkenin ihracatında %1,6 paya sahip Türkiye, ihracatta 10. sırada yer almaktadır.

Sudan en çok Çin, Mısır, Hindistan, S. Arabistan, Türkiye, Japonya ve ABD'den ithalat yapmaktadır. Türkiye'nin ülkenin ithalatındaki payı %6,1'dir.

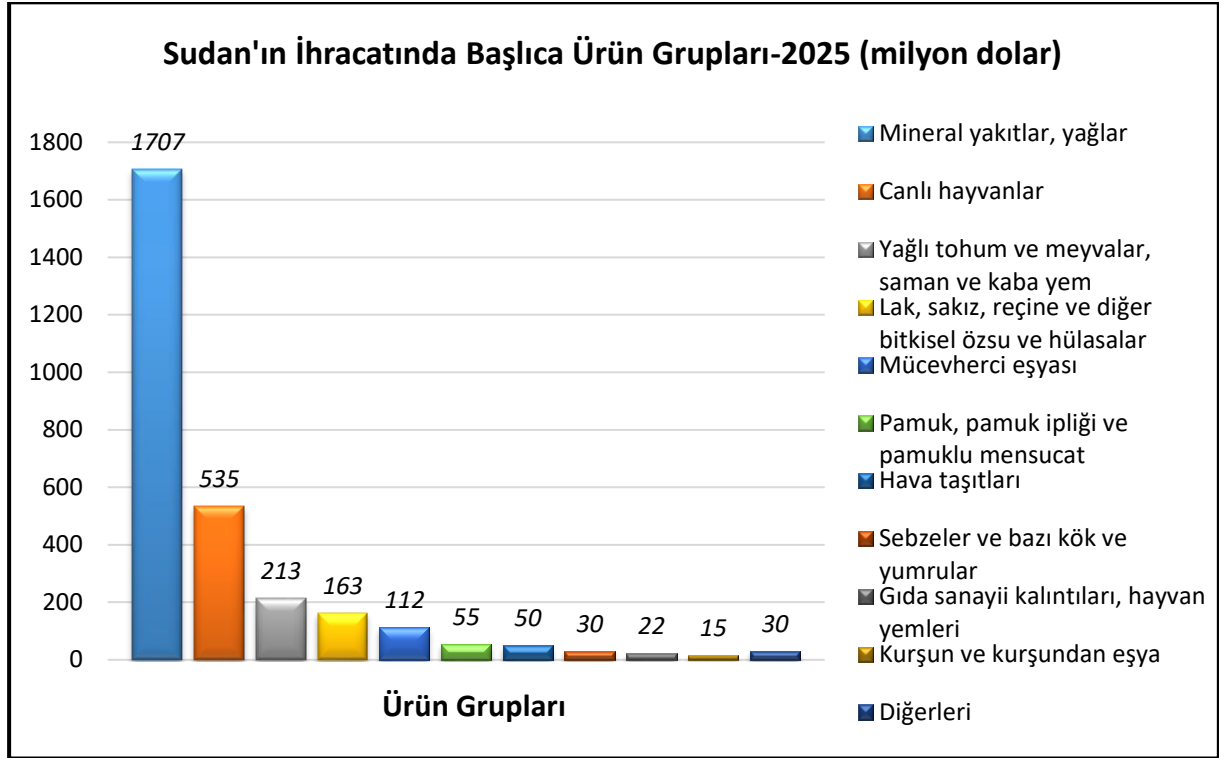
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

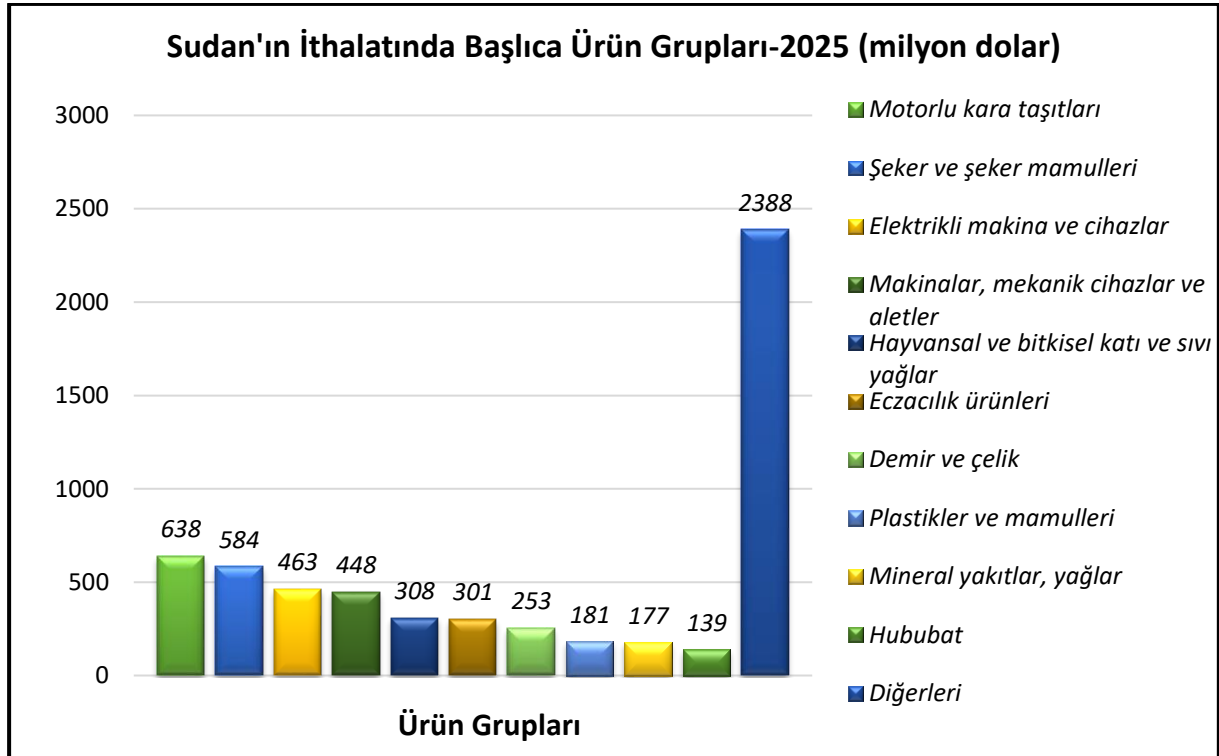
İhracat

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

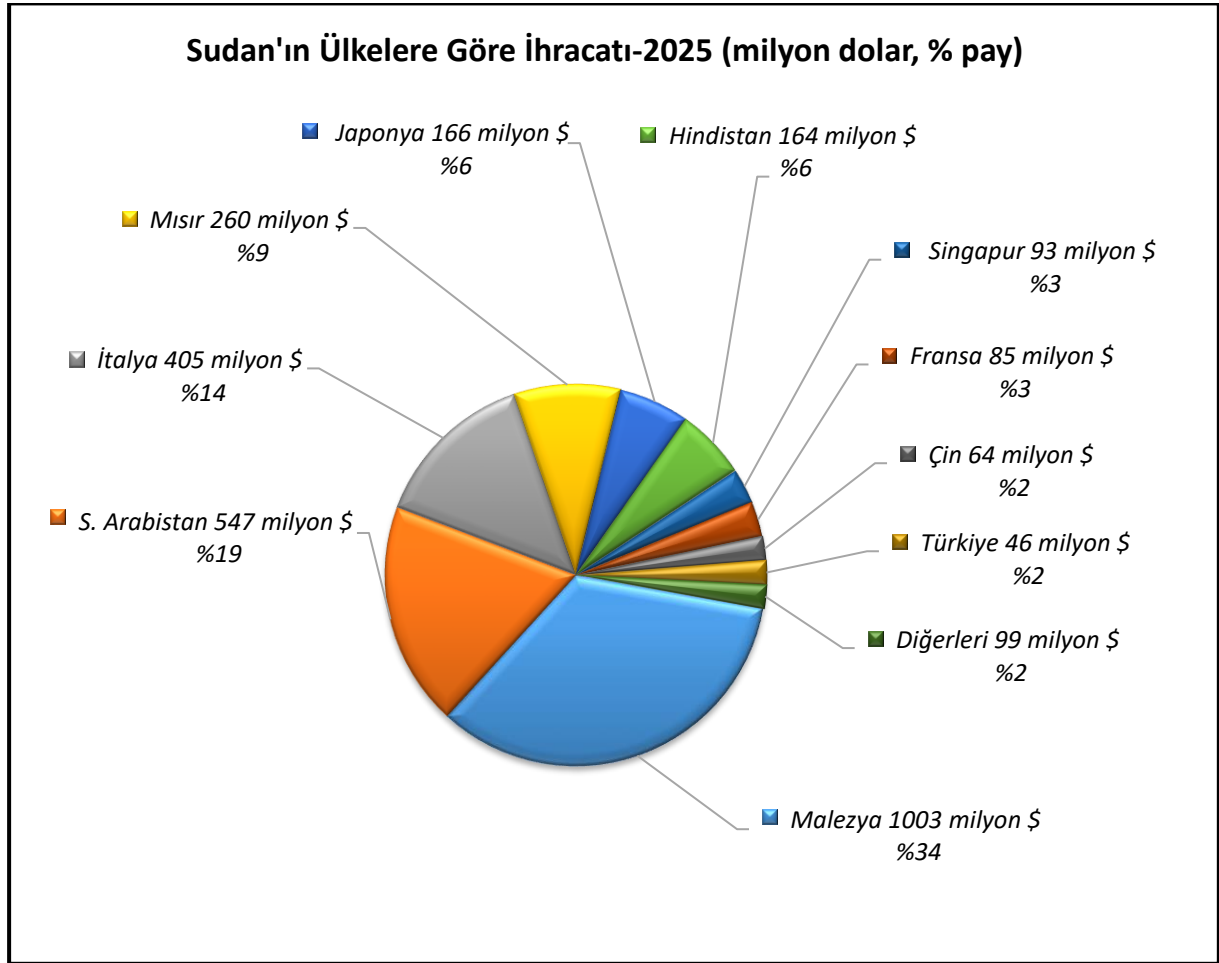

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

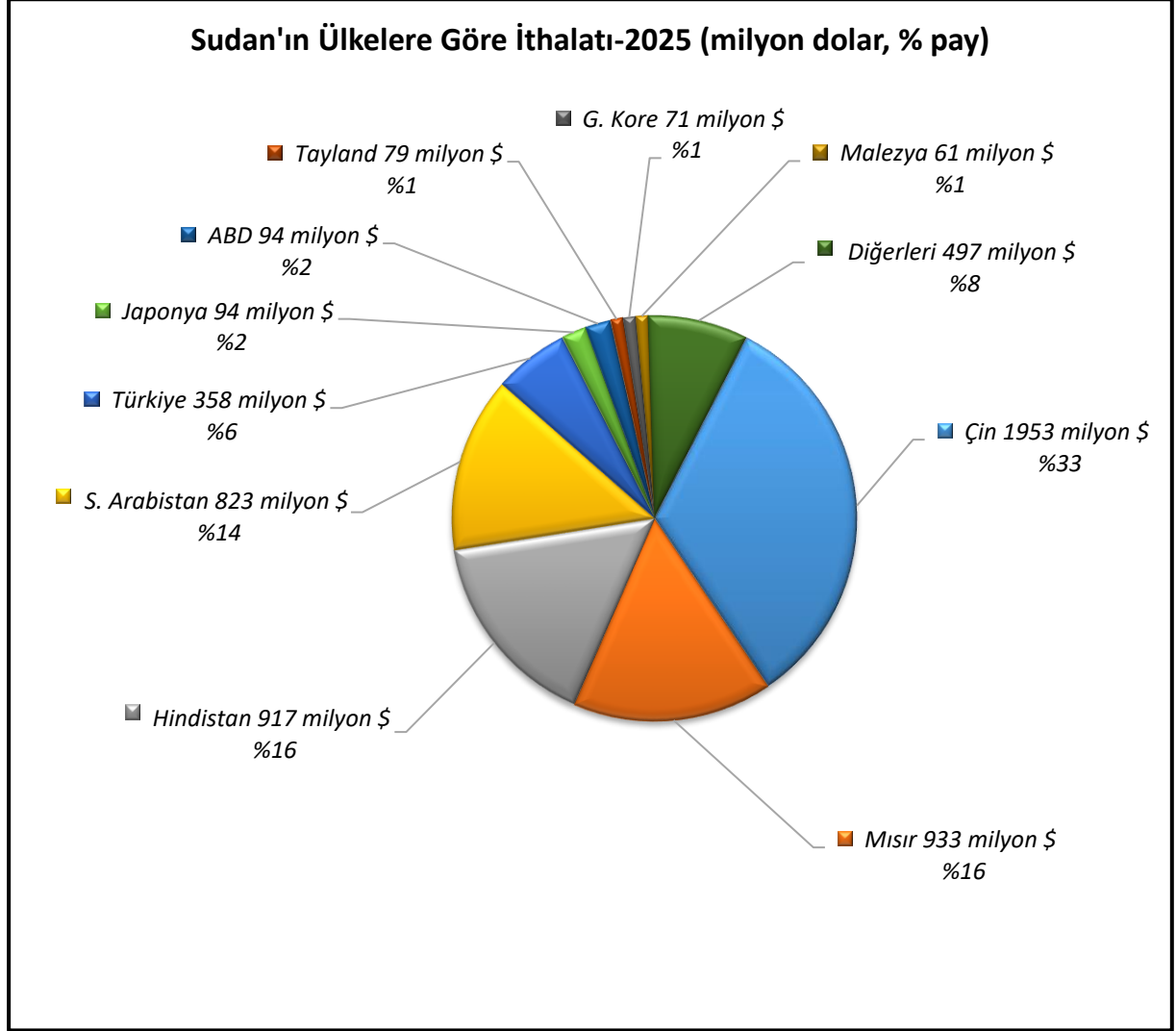
İhracat

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Sudan'ın doğrudan yabancı yatırımları büyük ölçüde petrol sektörüne yönelmiştir. Bu alanda ülkeye en fazla yatırımda bulunan ülkelerin başında Çin, BAE, Malezya ve Hindistan gelmektedir. Ülkenin ikiye bölünmesi ve petrol bölgelerinin büyük bölümünün güneyde kalması Sudan'da mineral madenciliği, tarım ve hayvancılığın ön plana çıkmasına yol açmıştır. Sudan son yıllarda özellikle altın madenciliği konusunda yurtdışı yatırım çekmektedir.

Körfez Arap ülkelerinin de özellikle finans sektörü ve telekomünikasyon alanlarında Sudan'da yatırımlarda buldukları, ayrıca tarımsal üretim konularında da önemli anlaşmalar imzaladıkları görülmektedir.

Sudan'a gelen doğrudan yabancı sermaye yıllık ortalama 1 milyar doların hemen üzerinde seyrederken 2021 yılında 523 milyon dolara düşmüş, 2022 yılında ise 573 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir. Yaşanan iç savaş nedeniyle doğrudan yabancı yatırımlar, 2024 yılında eksi değerde gerçekleşmiş olup, 2025'te de eksi değerde olduğu tahmin edilmektedir. 2026 yılında sermaye girişlerinin yeniden artıya geçmesi beklenmektedir. Ülkedeki doğrudan yabancı sermaye stoku 2024 yılında yaklaşık 30,0 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	-60,62	-86,69	245,22	365,28	492,72	577,95	811,14
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	-0,12	-0,14	0,43	0,63	0,77	0,88	1,20
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	29 927	29 837	30 137	30 587	31 194	31 906	32 700
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	54	54	54	54	54	54	100

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: EIU

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler

1999 yılında yürürlüğe giren Yatırımları Teşvik Kanunu 2003 yılında yenilenmiştir. Söz konusu Kanun ülkedeki yatırım faaliyetlerinin esasını teşkil etmekte olup yerli yatırımcılarla yabancı yatırımcılar arasında herhangi bir ayırım gözetilmemektedir. Bu Kanun tarafından sağlanan bazı kolaylıklar şunlardır:

- Stratejik projeler için, ticari üretimin ya da projenin faaliyete geçmesinden itibaren, işletme kar vergilerinden on yıl süreyle muafiyet,

- Stratejik olmayan projeler için, ticari üretimin ya da projenin faaliyete geçmesinden itibaren, işletme kar vergilerinden 5 yıl süreyle muafiyet,
- Proje için gerekli makina, teçhizat ve hammadde vb.nin ithalatında gümrük muafiyeti,
- Devletin yatırımcıya projesini gerçekleştirmek üzere ucuz bedelle uzun süreli arsa tahsisi,
- Az gelişmiş bölgelerde ihracata, kırsal gelişime, istihdam yaratmaya, teknik ve bilimsel gelişmeye, işletme karının ülkede yatırıma dönüştürülmesine yönelik doğrudan yatırımlarda özel imtiyazlar uygulanmaktadır.

Yine söz konusu Kanun hükümlerine göre yatırımcılar aşağıdaki haklara sahiptir:

- Proje ile ilgili kar, finansman maliyeti, kanuni dayanakları olan borç ödemeleri, transfer edilebilme hakkı,
- Proje için gerekli hammadde, malzeme ithalatı serbestisi,
- Projede çalışan yabancıların kendi tasarruf ve kazançlarını transfer edebilmeleri imkanı,
- Projede çalışan yabancıların seyahat özgürlüğü, ikamet hakkı ve yatırımcıların çalışanlarını kendi ülkelerinden getirme hakkı sağlanmıştır.

Kanun hükümlerine göre yatırımcının projesi devletleştirilmeyecek, proje fonlarına el konulmayacak ve proje tarafından kullanılan gayrimenkullere el konulmayacaktır. Zorunlu hallerde bedeli piyasa fiyatından ödenecektir.

Serbest Bölgeler

Sudan’da serbest bölgede işlem gören mallar yabancı kabul edilmektedir. Serbest bölgeler sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerinde çok amaçlı olarak işletilmektedir. Suakin ve Al Geili serbest bölgeleri ülkedeki önemli serbest bölgelerdir.

Suakin Serbest Bölgesi:

Suakin Serbest Bölgesi ile Doğu Eyaleti’nde Kızıldeniz kıyısında tarihi bir kent olan Suakin’deki “Osman Digna” Limanı’nın canlandırılması ve Port Sudan Limanı’nın yükünün bir ölçüde hafifletilmesi beklenmektedir.

Al Geili Serbest Bölgesi:

Hartum’un 60 km kuzeyinde, 20 km²’lik bir alanda kurulmuştur. Serbest bölgenin avantajları;

1. Ana petrol rafinerisine yakınlık,
2. Hartum’daki iş ve sanayi çevrelerine yakınlık
3. Hava, kara ve demir yolu ulaştırmasına ve Sudan’ı çevreleyen diğer Afrika ülkelerine yakınlık olarak tanımlanmaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

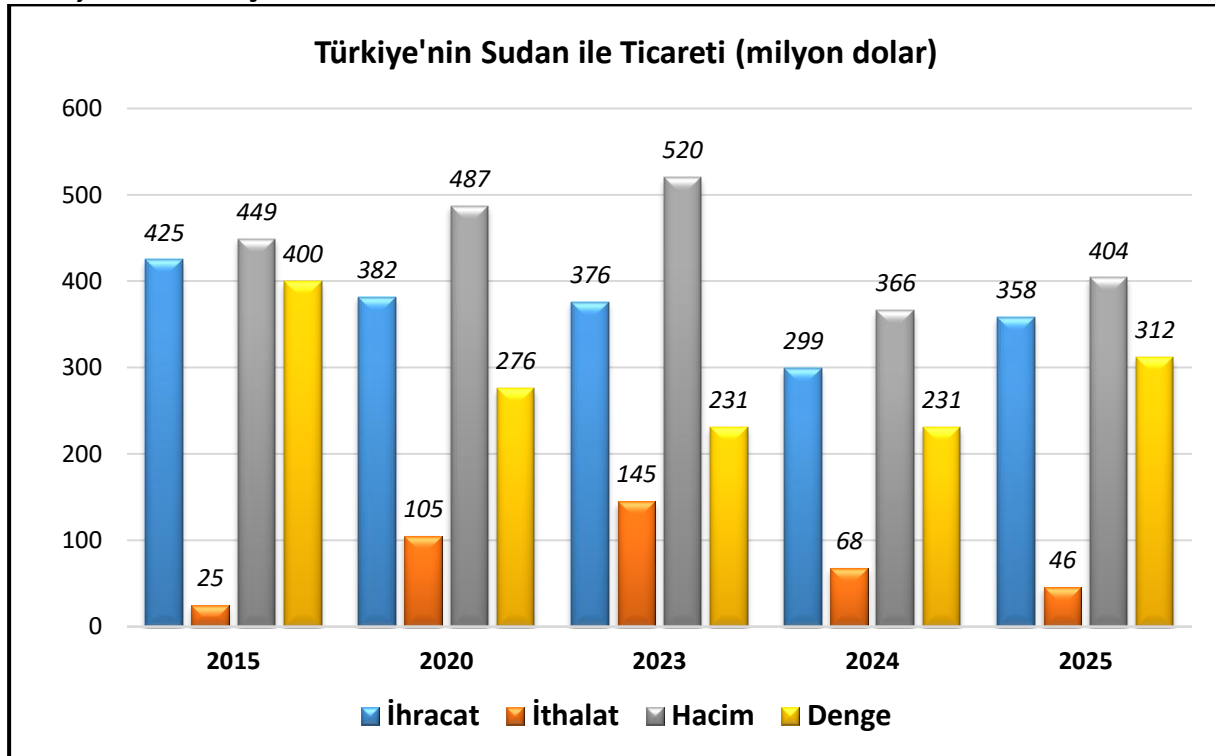
Türkiye, Sudan ile dış ticaretinde fazla vermektedir. 2023 yılında 375,5 milyon dolar olarak kaydedilen ihracat, 2024 yılında bir önceki yıla göre %20,5 oranında azalarak 298,6 milyon dolara gerilemiştir. 2025 yılında ise ihracat %20 oranında artarak 358,2 milyon dolar olmuştur.

2023'te 144,7 milyon dolar olarak kaydedilen Türkiye'nin Sudan'dan ithalatı, 2024 yılında bir önceki yıla göre %53,1 oranında azalarak 67,9 milyon dolara düşmüştür. Düşüş eğilim 2025'te de devam etmiş ve ithalat %32,4 oranında gerileyerek 45,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Türkiye Sudan'a en çok: Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları; kuru baklagiller (kabuksuz); mayalar; petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar; buğday unu; elektrik transformatörleri, statik konvertörler; tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar; traktörler; toprak hazırlama, işleme, ekme, ormancılıkta kullanılan makine ve cihazlar, çimen ve spor sahaları için silindirler; demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb. ihraç etmektedir.

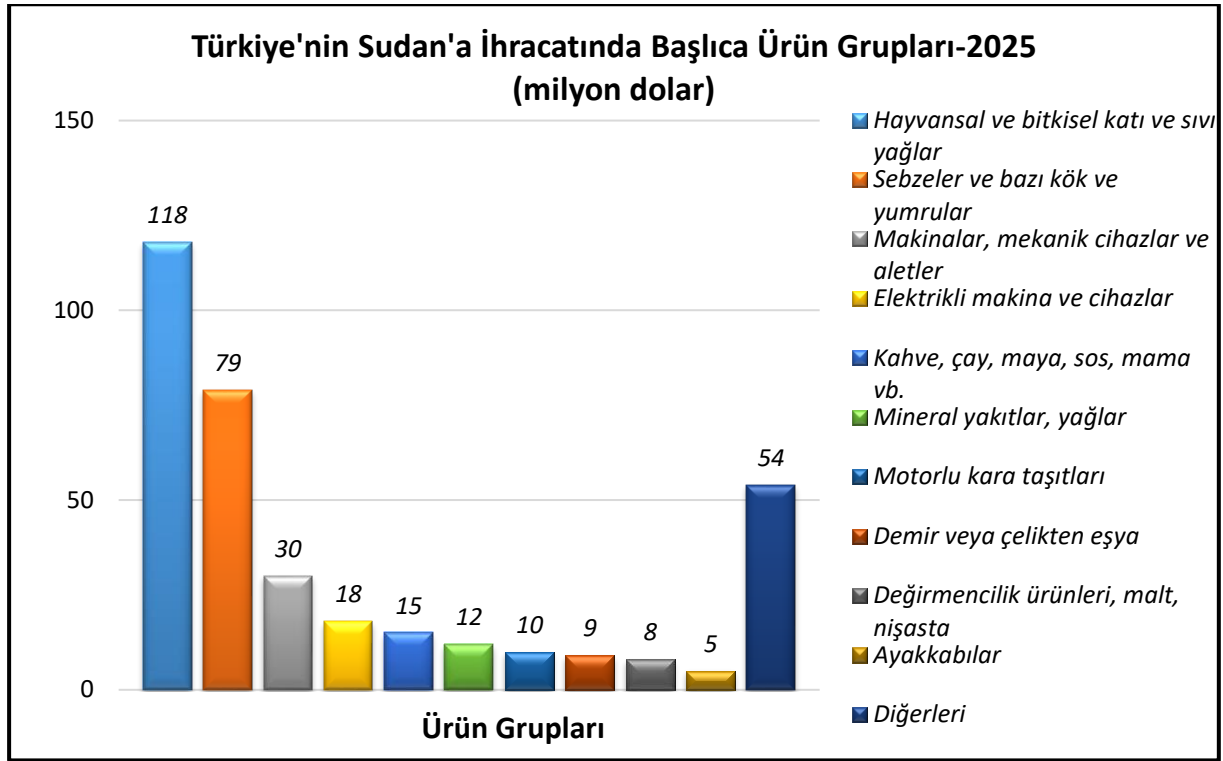
Türkiye Sudan'dan ithalatında başlıca ürünler: Diğer yağlı tohumlar ve meyveler (başta susam); pamuk (karde edilmemiş, penyelenmemiş); koyun ve kuzuların dabalıkmış veya crust (ara kurutmalı) derileri; kavunlar (karpuzlar dahil) ve papaya (taze); koyun ve kuzuların ham derileri; lak, tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler olarak sıralanmaktadır.

Türkiye - Sudan Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

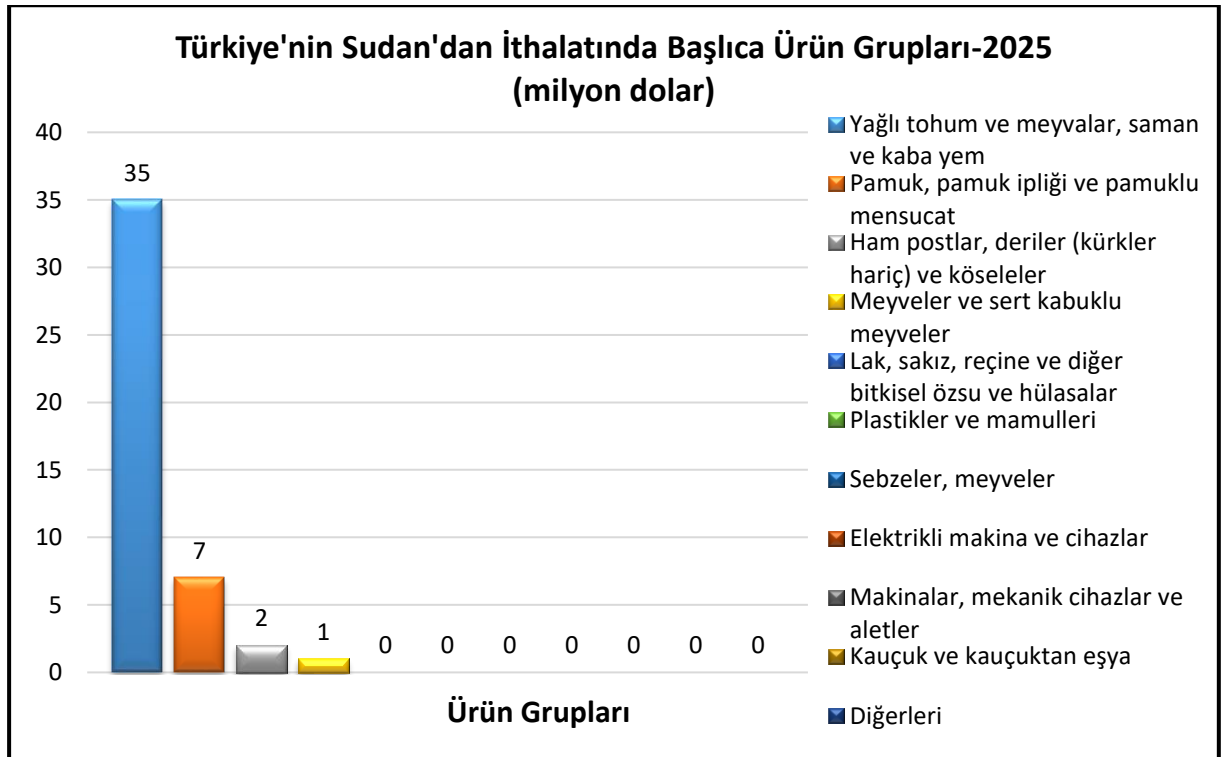
Türkiye'nin Sudan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Sudan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Sudan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%) 2025	Değişim (%) 2024-2025
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		5 014 777	5 275 841	2 931 875	100	-44,4
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1 019 200	689 762	1 657 294	56,5	140,3
0104	Canlı koyun ve keçiler	693 488	727 412	483 096	16,5	-33,6
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	708 663	694 335	189 534	6,5	-72,7
1301	Lak, tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi)	152 104	183 521	163 144	5,6	-11,1
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 033 734	2 014 873	112 091	3,8	-94,4
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	246 980	93 948	54 886	1,9	-41,6
8802	Helikopterler, uçaklar vb.; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	0	222	49 871	1,7	22364,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	105 475	17	49 583	1,7	291564,7
0106	Canlı diğer hayvanlar	125 819	107 398	41 908	1,4	-61,0
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	142 781	209 087	29 625	1,0	-85,8
2302	Hububat ve baklagillerin kepek, kavuz ve diğer kalıntıları	31 124	5 198	21 584	0,7	315,2
7801	İşlenmemiş kurşun	9 574	5 913	15 448	0,5	161,3
1202	Yer fıstığı	437 032	345 465	14 128	0,5	-95,9
2207	Etil alkol (alkol derecesi >= %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş diğer alkollü içkiler	5 403	11 267	11 044	0,4	-2,0
0102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	47 742	28 249	9 597	0,3	-66,0

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

EK-2: Sudan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%) 2025	Değişim (%) 2024-2025
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		6 731 736	5 536 562	5 879 851	100	6,2
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	797 521	641 887	532 892	9,1	-17,0
8703	Otomobiller	90 923	74 817	254 224	4,3	239,8
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	195 732	165 806	203 482	3,5	22,7
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	62 883	78 558	165 888	2,8	111,2
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	271 425	178 866	165 574	2,8	-7,4
1101	Buğday unu	338 204	262 301	125 031	2,1	-52,3
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	60 187	73 579	116 177	2,0	57,9
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	108 044	115 488	109 954	1,9	-4,8
6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	60 060	53 593	93 917	1,6	75,2
8701	Traktörler	27 856	10 956	85 873	1,5	683,8
3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	143 913	92 052	83 248	1,4	-9,6
7214	İnşaat demiri	14 788	41 749	82 320	1,4	97,2
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	66 550	55 401	80 625	1,4	45,5
1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	48 489	35 263	78 637	1,3	123
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	26 756	28 560	67 384	1,1	135,9

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

EK-3: Sudan'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2023	2024	2025	Pay (%) 2025	Değişim (%) 2024-2025
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		5 014 777	5 275 841	2 931 875	100	-44,4
1.	Malezya	470 704	315 836	1 003 152	34,2	217,6
2.	S. Arabistan	800 680	798 422	546 697	18,6	-31,5
3.	İtalya	301 007	288 012	405 023	13,8	40,6
4.	Mısır	388 176	292 381	259 560	8,9	-11,2
5.	Japonya	30 764	20 595	165 968	5,7	705,9
6.	Hindistan	367 271	417 437	164 296	5,6	-60,6
7.	Singapur	185 040	92 531	93 326	3,2	0,9
8.	Fransa	77 159	94 245	84 526	2,9	-10,3
9.	Çin	881 281	560 858	64 439	2,2	-88,5
10.	Türkiye	144 648	67 876	45 858	1,6	-32,4
11.	Tayland	1 153	4 161	28 374	1,0	581,9
12.	Almanya	32 020	17 540	17 795	0,6	1,5
13.	ABD	13 810	14 023	15 249	0,5	8,7
14.	Yunanistan	14 292	13 024	13 091	0,4	0,5
15.	İngiltere	12 661	14 861	9 698	0,3	-34,7

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

EK-4: Sudan'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2023	2024	2025	Pay (%) 2025	Değişim (%) 2024-2025
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		6 731 736	5 536 562	5 879 851	100	6,2
1.	Çin	1 295 703	832 999	1 952 793	33,2	134,4
2.	Mısır	989 013	866 186	933 303	15,9	7,7
3.	Hindistan	1 240 525	559 705	917 498	15,6	63,9
4.	S. Arabistan	633 722	627 032	822 763	14,0	31,2
5.	Türkiye	375 534	298 563	358 192	6,1	20,0
6.	Japonya	62 839	81 051	94 373	1,6	16,4
7.	ABD	106 593	115 888	93 983	1,6	-18,9
8.	Tayland	22 478	29 135	78 718	1,3	170,2
9.	G. Kore	47 610	48 364	71 157	1,2	47,1
10.	Malezya	52 509	15 567	61 496	1,0	295
11.	İtalya	49 684	18 721	41 822	0,7	123,4
12.	Almanya	46 269	18 461	38 577	0,7	109
13.	Guatemala	1 491	718	35 726	0,6	4875,8
14.	Romanya	44 246	19 631	33 697	0,6	71,7
15.	Endonezya	82 770	52 268	20 864	0,4	-60,1

Kaynak: Trademap, Sudan'la ticaret yapan ülkelerin verilerinden derlenmiştir

Ek-5: Türkiye'nin Sudan'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%) 2025	Değişim (%) 2024-2025
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		375 534	298 563	358 192	100	20,0
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	30 091	46 413	118 110	33,0	154,5
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	60 003	76 237	78 964	22,0	3,6
2102	Maya	19 188	18 087	11 961	3,3	-33,9
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	0	0	9 374	2,6	-
1101	Buğday unu	77 734	45 136	7 762	2,2	-82,8
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	1 031	2 725	7 366	2,1	170,3
8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	2 030	4 751	5 574	1,6	17,3
8701	Traktörler	1 111	196	4 807	1,3	2352,6
8432	Toprağı hazırlamaya, işlemeye, ekmeye, ormancılıkta kullanılan makina ve cihazlar; çimen, spor sahaları için silindirler	1 303	955	4 449	1,2	365,9
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	3 989	1 389	3 773	1,1	171,6
6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	5 858	3 395	3 739	1,0	10,1
8433	Hasat ve harman, çim biçme makinaları ile yumurta ve tarım ürünlerini büyüklüklerine göre ayıran ve temizleyen makinalar	1 241	1 305	3 652	1,0	179,8
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	3 129	8 518	2 934	0,8	-65,6
3507	Enzimler, müstahzar enzimler	2 363	1 614	2 933	0,8	81,7
8502	Jeneratörler	2 350	2 078	2 878	0,8	38,5

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Sudan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%) 2025	Değişim (%) 2024-2025
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		144 648	67 876	45 858	100	-32,4
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	114 224	60 239	35 426	77,3	-41,2
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	17 960	3 402	6 683	14,6	96,4
4105	Koyun ve kuzuların dabaklanmış veya crust (ara kurutmalı) derileri	3 466	63	1 993	4,3	3063,5
0807	Kavunlar (karpuzlar dahil) ve papaya (taze)	1 088	823	431	0,9	-47,6
4102	Koyun ve kuzuların ham derileri	2 365	746	408	0,9	-45,3
1301	Lak, tabii sakızlar, reçineler ve sakız reçineler ve yağ reçineler (pelesenkler gibi)	176	373	321	0,7	-13,9
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	0	0	196	0,4	-
3907	Poliasetaller, diğer polietiler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	54	0	158	0,3	-
4106	Diğer hayvanların dabaklanmış veya crust (ara kurutmalı) post ve derileri	0	0	97	0,2	-
2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	65	302	74	0,2	-75,5
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	13	0	61	0,1	-
8547	Elektrikli makina, cihaz, alet, elektrik tesisatları için izole edici bağlantı parçaları, borular vb. bağlantı parçaları	0	0	5	0	-
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	44	0	1	0	-
8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	0	0	1	0	-
8409	Sadece veya esas itibarıyla 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	1	0	1	0	-

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri